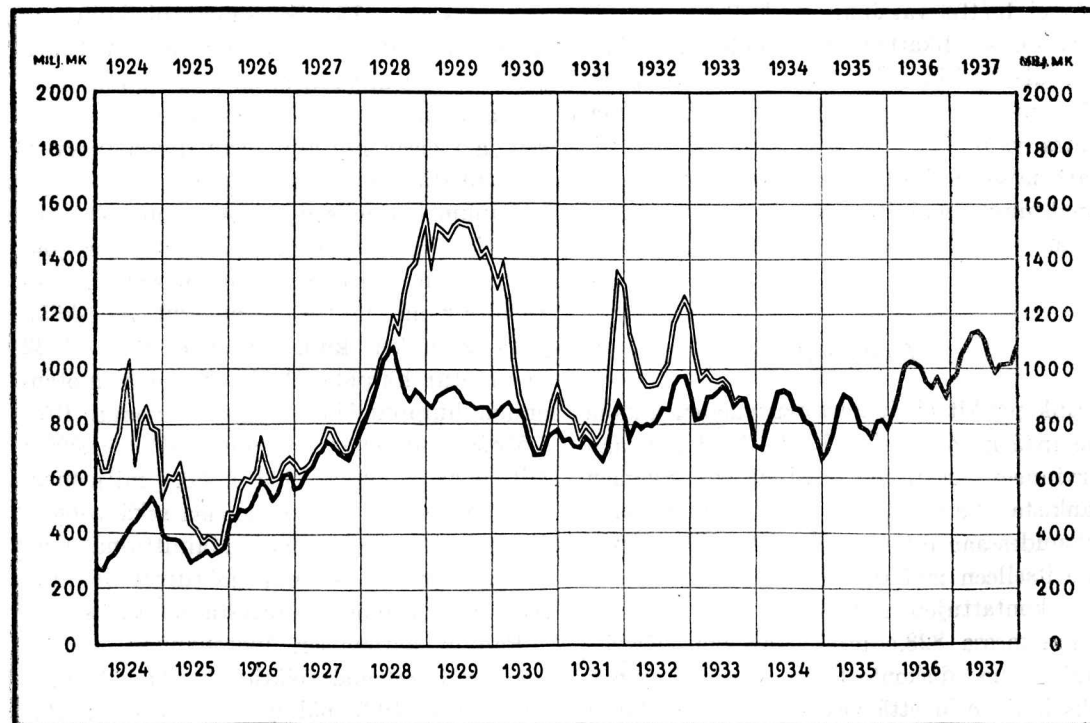

Suomen Pankin kotimainen luotonanto vuonna 1937.

Kuukauden loppu	Vekselit milj. mk	Hypot. lainat milj. mk	Kassa- kreditivit milj. mk	Redis- konttaukset milj. mk	Yhteensä milj. mk
1936					
Joulukuu	823.0	59.8	66.7	—	949.5
1937					
Tammikuu	881.4	54.1	40.5	—	976.0
Helmikuu	929.5	56.3	65.3	—	1,051.1
Maaliskuu	975.1	51.0	59.1	—	1,085.2
Huhtikuu	1,009.3	49.5	70.7	—	1,129.5
Toukokuu	1,028.2	42.0	64.3	—	1,134.5
Kesäkuu	1,014.8	40.1	58.7	—	1,113.6
Heinäkuu	921.9	42.7	71.0	—	1,035.6
Elokuu	913.2	47.2	25.2	—	985.6
Syyskuu	891.2	49.8	72.7	—	1,013.7
Lokakuu	881.7	49.8	84.2	—	1,015.7
Marraskuu	883.9	50.7	84.9	—	1,019.5
Joulukuu	968.4	50.0	61.3	—	1,079.7

Suomen Pankin luotonanto vuosina 1924—1937.

Ylempi viiva: koko luotonanto, alempi: ilman rediskonttauksia.

Kertomusvuoden päättyessä diskontatut vekselit muodostivat 89.7 % Pankin koko kotimaisesta luotonannosta. Vekselien suhteellinen osuus Pankin luotonannosta oli siten vähän suurempi kuin lähinnä edellisinä vuosina. Vuoden 1936 päättyessä vek-

selit olivat 86.7 %, vuoden 1935 lopussa 85.6 % ja vuoden 1934 päättyessä 80.7 % koko kotimaisesta luotonannosta.

Pankin suoraan diskonttaamista vekseleistä oli prosentteissa:

	31/12 1928	31/12 1929	31/12 1930	31/12 1931	31/12 1932	31/12 1933	31/12 1934	31/12 1935	31/12 1936	31/12 1937
vientiteollisuuden vekseleitä	55.82	59.07	63.02	64.41	65.47	78.53	87.98	85.31	87.84	89.41
kotimarkkinateollisuuden vekseleitä	16.99	14.77	13.12	16.15	16.44	10.18	4.14	4.96	2.39	3.40
kauppaliikkeiden vekseleitä	24.80	24.11	21.38	17.82	16.46	10.29	6.97	7.89	7.49	5.40
muita vekseleitä	2.39	2.05	2.48	1.62	1.63	1.00	0.91	1.84	2.28	1.79

Korkomäärät.

Yleisen korkotason alenevaa suuntaa jatkui myös viime vuonna, mutta oli tämä kehitys, edellisinä vuosina tapahtuneiden koronlaskujen jälkeen, sangen hidasta.

Suomen Pankin soveltamat korkomäärät pysyivät koko vuoden muuttumattomina. Alin diskonttokorko oli siten 4 %, mihin määrään se alennettiin joulukuun 3 päivänä 1934.

Setelistö.

Viime vuoden talouselämän vilkastumisen, hintojen nousun ja laajojen kansankerrosten ostovoiman paranemisen johdosta maksuvälineiden tarve oli harvinaisen suuri. Tämä ilmeni osaksi liikkeessä olevan setelistön huomattavana nousuna, osaksi kovan rahan suurena kysyntänä ja osaksi clearing-liikkeen vilkastumisena. Mitä erikoisesti tulee setelistöön, joka vuonna 1928 noususuhdanteen aikana saavuttamansa huipun jälkeen lamavuosina painui niin vähäiseksi, että sen minimi oli miljardin alapuolella, se alkoi talouselämän vähitellen elpyessä jälleen lisääntyä nousten viime vuonna korkeammalle tasolle kuin minään aikaisempana vuonna.

Setelistö oli vuoden 1936 viimeisenä päivänä 1,630.1 milj. markkaa, mutta supistui tavallisuuden mukaan tammikuun 23 päivään mennessä, jolloin vuoden pienin määrä, 1,516.3 miljoonaa, saavutettiin. Pääasiallisesti metsätöiden takia setelistö sitten nopeasti lisääntyi nousten huhtikuun 30 päivänä ennätysmäärään, 2,007.9 milj. markkaan. Seuraten tavallisia viikko- ja kuukausiheilahteluja setelistö seuraavina kuukausina pieneni painuen 1,778.9 milj. markkaan heinäkuun 23 päivänä. Syyspuolella setelistö jälleen lisääntyi saavuttaen tähänastisen korkeimman määränsä, 2,080.4 miljoonaa, joulukuun 23 päivänä. Joulukuun viimeisenä päivänä liikkeessä oleva setelistö oli 2,051.8 milj. markkaa. Vuoden aikana setelistö siten oli lisääntynyt 421.7 milj. markkaa eli 25.9 %. Verrattuna joulukuun 31 päivään 1932, jolloin setelistö saavutti vuoden päättyessä lasketun alimman määränsä, se on kasvanut 966.5 milj. markkaa eli 89.1 %. Jos taas vertauskohdaksi otetaan joulukuun 31 päivä 1927, jolloin setelistö viime nousukauden aikana saavutti korkeimman, vuoden viimeisenä päivänä lasketun määränsä, oli setelistön lisäys 537.4 milj. markkaa eli 35.5 %. Kun tukkuhintaindeksi nyt on samalla tasolla

kuin silloin ja elinkustannusindeksi silloista alempi, on lisäyksen katsottava johtuneen väkiluvun lisääntymisestä, talouselämän laajenemisesta, vaihdannoitumisen kasvamisesta sekä väestön ostokyvyn ja sen elinkannan kohoamisesta.

	^{31/12} 1936	^{31/3} 1937	^{30/6} 1937	^{30/9} 1937	^{31/12} 1937
	milj. mk	milj. mk	milj. mk	milj. mk	milj. mk
Kultakassa	603.2	603.1	602.9	602.8	602.7
Ulkom. kirjeenvaihtajia	1,491.6	1,764.2	1,948.7	2,048.7	2,056.2
Ulkom. vekseleitä	82.4	89.1	91.9	96.3	58.5
Korkolippuja ja ulkom. seteleitä	1.2	1.0	1.3	1.2	1.2
Kotimaisia vekseleitä	777.6	929.6	965.3	843.2	917.9
Yhteensä	2,956.0	3,387.0	3,610.1	3,592.2	3,636.5

Kun Pankin saatavat sen ulkomaisilta kirjeenvaihtajilta kertomusvuoden aikana voimakkaasti lisääntyivät, vahvistui vastaavasti Pankin ensisijaisen katteen määrä, jonka sen kultakassa ja ulkomaiset valuutat muodostavat. Vaikka setelistö ja eräät muut vaadittaessa maksettavat sitoumukset niinkään lisääntyivät, vahvistui Pankin katesuhde. Vuoden 1936 päättyessä ensisijaisen katteen määrä oli 75.1 % vaadittaessa maksettavista sitoumuksista, mutta viime vuoden lopussa tämä suhde oli noussut 78.4 %:iin. Siten on katkennut edellisille vuosille ominainen kehitys: ensisijaisen katteen suhteellinen väheneminen. Jos taas vertaa ensisijaisen katteen määrää vaadittaessa maksettavien sitoumusten tärkeimpään osaan, liikkeessä olevien setelien määrään, voi todeta suhteen pysyneen melkein muuttumattomana. Ensisijainen setelikate oli vuoden 1934 päättyessä 129.2 %, vuoden 1935 lopussa 126.0 %, vuoden 1936 päättyessä 128.5 % ja viime vuoden viimeisenä päivänä 129.6 % setelistöstä.

Setelinanto-oikeus oli viime vuonna melkoista runsaampi kuin lähinnä edellisinä vuosina. Sen määrä vaihteli vuonna 1937 3,962.0 (31/8) ja 3,335.0 (8/1) milj. markan välillä ja oli pienimmillään runsaampi kuin sen ollessa suurimmillaan vuonna 1936. Vastaava käyttämätön setelinanto-oikeus, kun sekä välittömästi käytettävissä

Seuraavasta yhdistelmästä näkyy, kuinka paljon Pankilla oli vuoden 1936 päättyessä ja viime vuoden kunkin neljänneksen lopussa niitä varoja, joita vastaan Pankki on oikeutettu antamaan seteleitä:

	^{31/12} 1936	^{31/3} 1937	^{30/6} 1937	^{30/9} 1937	^{31/12} 1937
	milj. mk	milj. mk	milj. mk	milj. mk	milj. mk
Kultakassa	603.2	603.1	602.9	602.8	602.7
Ulkom. kirjeenvaihtajia	1,491.6	1,764.2	1,948.7	2,048.7	2,056.2
Ulkom. vekseleitä	82.4	89.1	91.9	96.3	58.5
Korkolippuja ja ulkom. seteleitä	1.2	1.0	1.3	1.2	1.2
Kotimaisia vekseleitä	777.6	929.6	965.3	843.2	917.9
Yhteensä	2,956.0	3,387.0	3,610.1	3,592.2	3,636.5

oleva että toissijaisen katteen lisääntymisestä riippuva osa otetaan huomioon, vaihteli viime vuonna 577.6 (30/10) ja 309.9 (31/5) milj. markan välillä ollen siten yleensä jonkin verran pienempi kuin edellisenä vuonna. Nämä määrät olivat, edellinen 16.1 ja jälkimmäinen 8.6 % koko setelinanto-oikeudesta.

Seuraavassa on tarkemmin verrattu Pankin setelinanto-oikeutta ja sen käyttöä viime vuoden lopussa vastaavaan tilaan edellisen vuoden päättyessä.

Setelinanto-oikeus:

	^{31/12} 1936	^{31/12} 1937
	milj. mk	milj. mk
Kultakassa ja ulkomaiset valuutat	2,094.8	2,658.9
Setelinanto-oikeus sen lisäksi	1,200.0	1,200.0
Setelinanto-oikeus	3,294.8	3,858.9

Käytetty määrä:

Liikkeessä olevat setelit .	1,630.1	2,051.8
Muut vaadittaessa maksettavat sitoumukset ..	1,082.4	1,254.2
Myönnettyistä kassakreditteiväistä nostamatta oleva määrä	76.0	84.6
Käytetty setelinanto-oikeus	2,788.5	3,390.6

Setelinantoreservi:

	^{31/12} 1936	^{31/12} 1937
	milj. mk	milj. mk
Käytettävissä oleva	167.5	246.0
Toissijaisen katteen lisääntymisestä riippuva	338.8	222.3
Koko setelinantoreservi ..	506.3	468.3
Käytetty määrä ja reservi	3,294.8	3,858.9

Ulkomaisten valuuttojen määrän kasvu on lisännyt tuntuvasti setelinanto-oikeutta. Liikkeessä olevan setelistön sekä vaadittaessa maksettavien sitoumusten huomattava lisääntyminen on kuitenkin aiheuttanut, että setelinantoreservi on alentunut. Vähennys, joka vuonna 1935 oli 275.1 miljoonaa markkaa ja vuonna 1936 nousi 354.7 miljoonaan markkaan, supistui kuluneena vuonna kuitenkin 38.0 miljoonaan markkaan. Väheneminen kohdistui tällä kertalla setelinantoreservin siihen osaan, joka riippuu toissijaisen katteen määrästä.

Pankin suhde valtioon.

Valtio ei ole vuoden aikana käyttänyt luottoa Suomen Pankissa. Pankki on sensijaan, niinkuin aikaisemminkin, ollut mukana valtiolainoja järjestettäessä ottaen osalleen osan obligatioita myydäkseen ne vähitellen markkinoille, taikka siten, että Pankki markkinoilta, pääasiallisesti ulkomailta, osti valtion lainoihin kuuluvia obligatioita. Kertomusvuoden aikana tapahtui näistä syistä melkoisia muutoksia Pankin omistamien valtion obligatioiden määrissä. Lopputuloksena oli, että Pankin hallussa olevien valtion obligatioiden kirjattu arvo vuoden varrella pieneni; se oli näet kertomusvuoden alkaessa 289.1 milj. markkaa, mutta vuoden viimeisenä päivänä 224.0 miljoonaa.

Ulkomainen clearingliike.

Maamme ulkomaankaupan yleisen laajentumisen seurauksena kasvoi myöskin Suomen Pankissa pidettävillä erinäisillä selvitystileillä kuluneena vuonna tapahtunut clearingliike. Niinpä suoritettiin päättyneen vuoden aikana suomalaisille viejille Saksan selvitystililtä yhteensä 1,186.6 milj. mk, vastaten 808.1 milj. v. 1936, sekä Italian ja Turkin selvitystileiltä 199.2 milj. ja 21.3 milj. mk vastaavasti. Saldotilanne pysyi koko vuoden tärkeimmillä selvitystileillä viejien kannalta tyydyttävänä, ainoastaan Turkin selvitystilillä vuoden alussa merkitty kreditsaldo £ 54,155—/— kohosi vuoden loppuun £:aan 136,436—/— aiheuttaen siten lisääntyvää viivästystä Turkkiin tapahtuneesta viennistä johtuvien suomalaisten saatavien selvittelyssä.

Kuluneen joulukuun 1 p:nä voimaan astuneen uuden Suomen ja Kreikan välisen maksusopimuksen mukaisia clearingtilityksiä ei päättyneen vuoden aikana kumankaan sopimuspuolen taholta vielä suoritettu. Romanian ja Suomen välisen maksusopimuksen lakattua olemasta voimassa 1 p:stä syyskuuta 1937 lukien ei uusia suorituksia Suomen Pankissa pidettävälle Romanian selvitystilille enää merkitty, mutta maksusopimuksen määräysten mukaisesti käytetään tilille aikaisemmin kertynyt saldo asianmukaisessa järjestyksessä suomalaisten viejien saatavien selvittelyyn.

Pankin tilinpäätös.

Edellä on jo tullut mainituksi useita kohtia, joissa Suomen Pankin asemassa on viime vuoden aikana tapahtunut muutoksia. Seuraavassa tarkastellaan Pankin omaisuus- ja tulostasetta yksityiskohtaisemmin.

O m a i s u u s t a s e.

Eroavaisuudet Pankin viimevuotisen ja sitä edellisen omaisuustaseen välillä näkyvät seuraavasta yhdistelmästä:

Varat:	31/12 1936 milj. mk	31/12 1937 milj. mk
Kultakassa	603.2	602.7
Ulkomaisia valuuttoja ..	1,491.6	2,056.2
Ulkomaan vekseleitä	82.4	58.5
Ulkomaan seteleitä ja kor-		
kolippuja	1.2	1.3
Diskontattuja vekseleitä .	777.6	917.9
Ulkomailla säilytettyä kul-		
taa, jota ei lueta sete-		
lien katteeseen	211.4	32.0
Diskontattuja vekseleitä,		
joita ei lueta setelien		
katteeseen	45.4	50.5
Hypoteekkilainoja	59.8	50.0
Kassakreditiivejä	66.7	61.3
Obligatioita Suomen ra-		
hassa	347.9	350.8
Obligatioita ulkomaan ra-		
hassa	92.6	145.1
Pankkikiinteistöt ja ka-		
lusto	12.0	12.0
Eri tilejä	346.3	444.9
Yhteensä	4,138.1	4,783.2
V e l a t:		
Liikkeessä olevia sete-		
leitä	1,630.1	2,051.8
Valtiovaraston pano- ja		
ottotili	376.5	136.3
Muut pano- ja ottotilit ..	571.3	972.2
Postivekseleitä	23.4	22.1
Ulkom. kirjeenvaihtajia .	21.3	35.9
Ulkom. selvitystililt	68.4	48.4
Eri tilejä	21.5	39.3
Kantarahasto	1,000.0	1,000.0
Vararahasto	312.3	363.6
Pankkikiinteistöjen ja ka-		
luston arvo	12.0	12.0
Tulo- ja menotili: Pan-		
kin voitto	101.3	101.6
Yhteensä	4,138.1	4,783.2

Ulkomaisten kirjeenvaihtajien samaten kuin kotimaisen luotonannon eri tilien kehitystä on jo edellä käsitelty. Samoin on jo mainittu, että kultakassa pysyi suurin piirtein muuttumattomana, mutta että ulkomailla säilytetyn kullan määrä, jota ei lueta setelien katteeseen, väheni huomattavasti.

Obligatioiden määrät ovat vuoden varrella melkoisesti muuttuneet, kun vanhoja lainoja on konvertoitu, ja Suomen Pankki on ollut mukana uusien obligatiolainojen emittoinnissa. Samalla Pankki on kotimaan markkinoilla myynyt tuntuvia obligatiomääriä ja ulkomailta ostanut huomattavia määriä ulkomaan rahan määräisiin, suomalaisiin lainoihin kuuluvia obligatioita. Lopputuloksena oli, että Suomen rahan määräisten obligatioiden kirjattu arvo pysyi melkein entisellään lisääntyen vain hiukan, mutta että ulkomaan rahan määräisten obligatioiden arvo oli 52.5 milj. markkaa suurempi kuin vuosi sitten. Obligatioiden kirjaamisessa on noudatettu samoja varovaisia periaatteita kuin aikaisemminkin.

Eri tilien huomattavan suuri nousu 98.6 milj. markalla johtui siitä, että erään obligatiolainan konvertoiminen oli järjestelyn alaisena juuri vuoden vaihteessa. Vuoden 1938 alussa tämä erä on selvitetty ja eri tilien saldo alentunut aikaisempaan määräänsä.

Velkapuolen tärkeimmistä tileistä on edellä jo kosketeltu setelistön lisääntymistä. Edelleen kiintyy huomio pano- ja ottotilien erilaiseen kehitykseen. Valtiovaraston pano- ja ottotili, jolla pitkin vuotta oli runsaasti varoja, enimmäkseen tuntuvasti enemmän kuin vuonna 1936, väheni vuoden lopulla valtion tarvitessa varoja erään ulkomaisen lainan maksamiseen. Siten sillä vuoden viimeisenä päivänä oli vain runsas kolmannes siitä määrästä, mikä sillä oli kertomusvuoden alkaessa. Muiden pano- ja ottotileillä oli sitä vastoin vuoden päättyessä run-

saasti 400 milj. markkaa varoja enemmän kuin sen alkaessa. Tämä lisäys oli seurauksena rahamarkkinain keveydestä ja liikepankkien kassavarojen runsaudesta.

Vararahaston kasvu johtui siitä, että siihen oli viety puolet vuoden 1936 voitosta, mk 50,666,251: 60 sekä sen lisäksi Edus-

kunnan päätöksen mukaisesti toisesta puolesta Pankille jäänyt erä mk 666,251: 60.

T u l o s t a s e.

Seuraavasta yhdistelmästä näkyy, millaiseksi Pankin voitto- ja tappiotili on muodostunut kahtena viimeisenä vuonna:

Tulot:	V. 1936 mk	V. 1937 mk
Korkoja kotimaisesta lainausliikkeestä	45,089,893: 20	47,550,616: 84
Korkoja ulkomaisilta kirjeenvaihtajilta ..	12,261,244: 35	17,150,299: 85
Korkoja obligatioista	37,436,206: 26	40,904,393: 60
Agio	16,869,767: 22	7,085,406: 21
Provisioita	3,915,938: 73	6,582,546: 32
Yhteensä	115,573,049: 76	119,273,262: 82
M e n o t:		
Palkkoja ja palkkioita	8,363,050: 10	8,516,953: 05
Eläkkeitä ja avustuksia	781,674: —	827,040: 75
Pankkivaltuusmiesten palkkioita ja kuluja	169,461: 80	149,395: 80
Setelien valmistus	2,574,743: 25	3,871,637: 85
Erinäisiä kuluja	2,225,012: 36	2,375,617: 27
Rakennuskustannuksia poistettu	—	1,794,559: 05
Kaluston tiliarvoa alennettu	126,605: 05	173,748: 65
Pankin voitto	101,332,503: 20	101,564,310: 40
Yhteensä	115,573,049: 76	119,273,262: 82

Pankin tulot olivat yleensä jonkin verran suuremmat kuin lähinnä edellisenä vuonna. Tämä johtui kotimaisen lainanannon samaten kuin obligatiovaraston lisääntymisestä sekä siitä, että myös saatavat ulkomaisilta kirjeenvaihtajilta olivat runsaamat kuin edellisinä vuosina. Myös provisiotili osoitti melkoista nousua. Sitä vastoin agiotili oli huomattavasti pienempi kuin vuonna 1936.

Menojen puolella kiintyy huomio setelien valmistuksen aiheuttaman kustannuksen kasvamiseen. Syynä tähän oli setelistön lisääntymisen aiheuttama entistä suuremman

setelimäärän valmistaminen. Eräiden vuoden varrella tehtyjen rakennustöiden aiheuttama kustannus on tilinpäätöksessä poistettu.

Mainittavampia uutisrakennuksia oli Pankilla kuluneena vuonna kultaholvin rakentaminen pääkonttoriin, arkistohuoneiston valmistaminen Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulia varten Pankin taloon Tampereella ja Oulun konttorin konttorihuoneiston laajentaminen. Erikoisen kultaholvin rakentaminen pääkonttorin toimitaloon katsottiin tarpeelliseksi Pankin kassavarojen entistä turvallisempaa säilytystä

varten. Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli, joka on vuokralaisena Pankin talossa Tampereella, oli paremman tilan puutteessa ollut pakotettu sijoittamaan arkistonsa talon kellarikerrokseen, huoneistoon, joka ei vastannut arkistolle asetettavia vaatimuksia. Toimittamalla muutos- ja korjaustöitä otettiin käytäntöön eräs Pankin tontilla sijaitseva erillinen rakennus, joka nyttemmin ajanmukaisena arkistohuoneistona on vuokrattu tuomiokapitulille. Oulun konttorin konttorihuoneisto oli käynyt ahtaaksi ja epäkäytännölliseksi. Ottamalla käytäntöön pankkirakennuksen koko alakerta ja toimittamalla siinä erinäisiä muutostöitä saatiin konttorille ajanmukainen konttorihuoneisto. Kustannukset näistä muutostöistä on merkitty Pankin voitto- ja tappioutilille erillisenä eränä, jonka määrä on 1.8 milj. mk. Kuluneena vuonna kaluston hankintaan käytetty rahamäärä on nytkin kokonaan poistettu.

Pankin puhdas voitto muodostui viime vuodelta 0.2 miljoonaa markkaa suuremmaksi kuin vuodelta 1936.

Voitto oli:

V. 1927	116.7	miljoonaa	markkaa.
„ 1928	144.0	„	„
„ 1929	150.7	„	„
„ 1930	130.6	„	„
„ 1931	110.7	„	„
„ 1932	115.2	„	„
„ 1933	112.4	„	„
„ 1934	111.4	„	„
„ 1935	100.2	„	„
„ 1936	101.3	„	„
„ 1937	101,564,310	markkaa	40 penniä.

Vuoden 1937 voitosta on puolet eli 50,782,155 markkaa 20 penniä siirretty vararahastoon. Toisesta puolesta menee valtion tämänvuotisen tulo- ja menoarvion mukaan 50,000,000 markkaa valtiolle. Sen jälkeen jää kuluneen vuoden voitosta Pankille käyttämättömiä voittovaroja 782,155 markkaa 20 penniä. Pankkivaltuusmiehet ehdottavat, että

nämä voittovarot, 782,155 markkaa 20 penniä, siirretään Pankin vararahastoon.

Pankkivaltuusmiesten käsittelemiä asioita.

Setelien lunastus.

Suomen Pankin ohjesäännön nojalla, sellaisena, miksi se on lokakuun 30 päivänä 1931 annetulla lailla muutettu, Pankki on jo useamman kerran uudistetulla asetuksella oikeutettu poikkeamaan mainitun ohjesäännön 8 §:n 1 momentin säännöksistä setelien lunastukseen nähden. Kun asetuksen voimassaoloaika vuoden 1937 lopulla olisi mennyt umpeen, Pankin johtokunta, katsoen ettei vielääkään ollut mahdollisuutta palata kultaan sidottuun rahakantaan, teki aloitteen asetuksen voimassaoloajan pidentämiseksi. Yhtyen johtokunnan mielipiteeseen pankkivaltuusmiehet pyysivät Valtioneuvostolta, että Suomen Pankki asetuksella oikeutettaisiin vuoden 1938 loppuun saakka edelleen poikkeamaan ohjesäännön 8 §:n 1 momentin määräyksistä.

Tämä oikeus Pankille myönnettiin.

Tilintarkastus.

Vuoden 1936 valtiopäivillä valitut tilintarkastajat, kunnallisneuvos Aleksanteri Fränti, toimittaja Kaarlo Harvala, maanviljelijä Kaapro Huittinen, maanviljelijä August Kuusisto ja toimitusjohtaja Paavo Raitinen toimittivat viime vuoden helmikuun 22 päivästä maaliskuun 8 päivään Pankin vuoden 1936 tarkastuksen. Tilintarkastajain lausunnon mukaisesti ja Pankin ohjesäännön tätä koskevain säännösten nojalla pankkivaltuusmiehet ovat myöntäneet johtokunnalle vastuuvapauden Pankin hallinnosta vuodelta 1936.

Lainausliikkeen ja valuuttakaupan tarkastus.

Pankkivaltuusmiehet ovat vuoden aikana toimittaneet johtosäännön määräämän Pankin lainausliikkeen ja muitten sijoitusten sekä valuuttakaupan tarkastuksen seuraavina aikoina: helmikuun 3, toukokuun 3, heinäkuun 13, elokuun 16, lokakuun 10 ja joulukuun 15 päivinä.

Inventtaukset ja haarakonttorien tarkastus.

a) Pääkonttorissa.

Johtosääntönsä 6 §:n mukaisesti pankkivaltuusmiehet ovat toimittaneet pääkonttorin kassaholvien ja rahastojen sekä lainaja vakuuskirjain ynnä panttien ja talletusten inventtauksen. Inventtauksessa ei ole havaittu aihetta muistutuksiin.

b) Haarakonttoreissa.

Pankkivaltuusmiehet ovat valvoneet, että konttorien valvojat ovat inventoineet haarakonttorien käsikassat ja holvit kerran kuukaudessa sekä vekselit, velkakirjat ja pantit vähintään kolmasti vuodessa.

Sitäpaitsi on vuoden varrella kaikki haarakonttorit tarkastettu.

Johtokunta.

Pankin johtokunnan jäsenen, pääministeri Kyösti Kallion tultua valituksi Tasavallan presidentiksi, nimitti presidentti, pankkivaltuusmiesten esityksestä, maaliskuun 25 päivänä antamallaan avoimella

kirjeellä Pankin johtokunnan jäseneksi Osuuskassojen Keskuslainarahasto-Osakeyhtiön toimitusjohtajan, lakitiedetten kandidaatti Johan Wilhelm Rangellin.

Talon osto.

Pankin tilasto-osaston jatkuvasta laajentumisesta johtuen voi sen siirtäminen nykyisestä ahtaasta huoneistosta tilavampaan lähiaikoina käydä tarpeelliseksi. Kun lisätilaa Pankin muitakin tarpeita varten oli aikanaan varattava, päättivät pankkivaltuusmiehet, johtokunnan esityksestä, kokouksessaan elokuun 16 päivänä valtuuttaa johtokunnan 5 miljoonan markan hinnasta ja laaditussa kauppasopimuskirjassa mainituilla ehdoilla Pankille ostamaan Helsingin kaupungin Mäyrä-nimisessä korttelissa olevan talon ja tontin N:o 1 Kirkkokadun varrella (osoite N:o 7 Snellmaninkadun varrella). Kauppakirja tontista allekirjoitettiin marraskuun 1 päivänä.

Eläkkeet.

Kuluneen vuoden aikana pankkivaltuusmiehet ovat myöntäneet yhden eläkkeen ja yhden avustuksen, yhteensä 15,120 markkaa vuodessa.

Uusien toimien perustaminen Pankkiin.

Rahaliikkeen vilkastuminen ja ulkomaisen clearing-suoritusten kasvu oli aiheuttanut, että Pankin pääkonttorissa ja muutamissa haarakonttoreissa oli pitemmän aikaa ollut toimesta useita ylimääräisiä tai tilapäisiä apulaisia. Suuremman tilapäisen työvoiman jatkuvasti käyttäminen ei kuitenkaan ollut Pankin toiminnalle edullista. Myös Pankin setelipainossa oli työmäärä vuodesta toiseen lisääntynyt vaatien liike-talouteen ja konttorityöhön perehtyneen

henkilön vakinaista kiinnittämistä ja vihdoin aiheutti tilasto-osaston työn jatkuva lisääntyminen osaston työntekijäin enentämistä. Tämän johdosta päättivät pankkivaltuusmiehet, johtokunnan esityksestä, että vuoden 1938 alusta oli perustettava Pankin pääkonttoriin kamreerin, tilasto-osaston apulaisaktuarin, ylemmän palkkaluokan nuoremman kirjanpitäjän, alemman palkkaluokan nuoremman kirjanpitäjän ja kolme kassa-apulaisen tointa sekä että Vaasan, Oulun, Viipurin, Tampereen ja Jyväskylän konttoreihin kuhunkin oli perustettava yksi kassa-apulaisen toimi. Asiasta aiheutuva palkkausmenojen lisäys oli mk 397,000: —.

Pankin virka- ja toimihenkilöiden palkkaus.

Marraskuun 2 päivänä pankkivaltuusmiehet johtokunnan esityksestä päättivät vahvistaa Pankin pysyvien virkain ja tointen haltijoille uudet, jonkin verran korotetut peruspalkat. Tästä johtuva vuotuisten peruspalkkojen lisäys on 640,000 markkaa.

Kokouksessaan joulukuun 15 päivänä pankkivaltuusmiehet johtokunnan esityksestä myönsivät 900,000 markkaa käytettäväksi tarpeen mukaan ylimääräisten toimihenkilöiden palkkaamiseen vuonna 1938.

Suhdannelutkimuksen laajentaminen.

Suhdannelutkimuksiin on eri maissa vuosi vuodelta kiinnitetty yhä enemmän huomiota ja monessa tapauksessa on perustettu virallisia, puolivirallisia tai kokonaan vapaita suhdannelutkimuslaitoksia. Näissä olosuhteissa on näyttänyt ajan vaatimalta ryhtyä toimenpiteisiin Suomen Pankin suhdannelutkimusosaston edelleen kehittämiseksi. Tässä tarkoituksessa päättivät pankkivaltuusmiehet johtokunnan esityk-

sestä kokouksessaan marraskuun 2 päivänä korottaa suhdannelutkimuksia varten varatun määrärahan vuoden 1938 alusta 350,000 markkaan.

Haarakonttorien valvojat.

Vuodeksi 1938 pankkivaltuusmiehet ovat johtokunnan esityksestä määränneet Pankin haarakonttorien valvojiksi ja näiden varamiehiksi seuraavat henkilöt:

Hämeenlinnan konttori: valvojat kauppaneuvos Anders Gustaf Skogster ja kauppias Johan Verner Fredriksson sekä varamiehet tehtailija Kaarlo Edvard Kauppinen ja varatuomari Yrjö Jokiranta.

Joensuun konttori: valvojat maisteri Yrjö A. Kankaanrinta ja verotussihteeri, agronomi Väinö Muukkonen sekä varamiehet kauppakoulunjohtaja, fil. maisteri Taavi Kauhanen ja asianajaja, varatuomari Mauno Moilanen.

Jyväskylän konttori: valvojat johtaja Kaarlo Vilhelm Laitila ja apteekkari Eugen Mansnerus sekä varamiehet lehtori Herman Hämäläinen ja pormestari Matti Soini.

Kotkan konttori: valvojat toimitusjohtaja Veikko A. Cajander ja toimitusjohtaja, pormestari Hugo Melart sekä varamiehet johtaja H. L. Wennerstrand ja kaupunginvouti Niilo Silenti.

Kuopion konttori: valvojat insinööri Pekka Juho Rinkinen ja pormestari Alvar Hjalmar Mikael Hurta sekä varamiehet oikeusneuvosmies Gunnar Hellén ja toimitusjohtaja Pekka Karttunen.

Mikkelin konttori: valvojat kihlak. tuomari Erkki Veikko Kuokkanen ja kunnallisneuvosmies Otto Kinnunen sekä varamiehet johtaja Valter Pulkkinen ja toimitusjohtaja Asko Savolainen.

Oulun konttori: valvojat johtaja Otto Alfons Karhi ja oikeuspormestari Karl Torsten Reinilä sekä varamiehet johtaja J. K. Korkeakivi ja toimitusjohtaja Aarne Toivonen.

Porin konttori: valvojat johtajat Johan Odert Rosengren ja Toivo Rintala sekä varamiehet apteekkari, fil. maisteri Fredrik Viktor Virmajuuri ja kauppias Juho Antti Airio.

Sortavalan konttori: valvojat talousneuvos Sven Holst ja johtaja Robert Valentin Niskanen sekä varamiehet kirkkoherra Os-kari Freedrikki Kanervo ja isännöitsijä R. Rosenberg.

Tampereen konttori: valvojat oikeusneuvosmies Kaarlo Haljala ja kaupunginjohtaja Kaarlo Nordlund sekä varamiehet insinööri Erkki Niklas Salminen ja apulaisjohtaja Br. Kanto.

Turun konttori: valvojat kunnallisneuvosmies Ernst Petter Johan Thomé ja kauppatiet. kand. Valde Vainio sekä varamiehet johtaja Juho Heikki Kurkela ja kauppias Johan Fredrik Henriksson.

Vaasan konttori: valvojat laamanni Ivar Vilhelm Hasselblatt ja johtaja Lauri Aleksander Niinioja sekä varamiehet konsuli Johan Alfred Viklund ja johtaja Juho Viljam Vaahtoniemi.

Viipurin konttori: valvojat johtaja Hannes Neuvonen ja insinööri Reino Koivu-lehto sekä varamiehet johtaja Kusti Soininen ja toimitusjohtaja Kalle Hyvärinen.

Pankkivaltuusmiehet ja tilintarkastajat.

Pankkivaltuuston kokoonpanossa ei ole tapahtunut muutoksia sen jälkeen kun Eduskunnan valitsijamiehet lokakuun 16 päivänä 1936 valitsivat pankkivaltuusmiehiksi seuraavat henkilöt:

Tanner, Väinö, toimitusjohtaja,
Lahdensuo, Jalo, filosofianmaisteri,
Helo, Johan, filosofiantohtori,
Vesterinen, Vihtori, maanviljelijä,
Ryömä, Hannes, pääjohtaja,
Junnila, Taave, kunnallisneuvos,
v. Frenckell, Erik, dipl. insinööri,
Kilpi, Eino, päätoimittaja,
Leppälä, Juhani, kunnallisneuvos.

Näistä kolme ensiksi mainittua muodostavat suppeamman pankkivaltuuston. Puhemiesjohtajana on toiminut koko vuoden allekirjoittanut Tanner ja varapuhemiesjohtajana allekirjoittanut Lahdensuo.

Pankin tilintarkastajiksi vuoden 1937 tilejä tarkastamaan Eduskunnan valitsijamiehet valitsivat seuraavat henkilöt:

maanviljelijä *August Kuusisto*, hänen varamiehensä pienviljelijä *Matti Lepistö*,
 maanviljelijä *Kaapro Huittinen*, hänen

varamiehensä maanviljelijä *Kalle Aukusti Lohi*,

toimitusjohtaja *Paavo Raittinen*, hänen varamiehensä tarkastaja *Pietari Salmenoja*,

myymälänhoitaja *Onni Hiltunen*, hänen varamiehensä veturinkuljettaja *Onni Peltonen*, sekä

kunnallisneuvos *Aleksanteri Fränti*, hänen varamiehensä taloudenhoitaja *Paavo Saarinen*.

Helsingissä helmikuun 17 päivänä 1938.

VÄINÖ TANNER.

Jalo Lahdensuo.

Hannes Ryömä.

Eino Kilpi.

Johan Helo.

Taave Junnila.

Juhani Leppälä.

Vihtori Vesterinen.

Erik v. Frenckell.

W. Sahlstein.